

Araştırma Makalesi (AR)
Original Research (AR)

**Spor Bilimlerinde Öğrenim Gören Lisans Öğrencilerinin Spora Bağlılık
Düzeyleri ve Akademik Başarılarının İncelenmesi**
**Investigation of Sports Commitment Levels and Academic
Achievements of Undergraduate Students Studying in Sports Sciences**

Arif Furkan AYKORA
furkan_aykora@hotmail.com
0000-0003-2233-7125
Umut DİNÇER
umutdincer3939@gmail.com
0000-0003-0245-5351

Makale Geçmişi:

Başvuru tarihi:
18 Haziran 2022
Düzeltilme tarihi:
21 Temmuz 2022
Kabul tarihi:
24 Temmuz 2022

Anahtar Kelimeler:

Spora bağlılık
Akademik başarı
Öğrenci
Spor.

Article history:

Received:
18 June 2022
Adjustment:
21 July 2022
Accepted:
24 July 2022

Keywords:

Commitment to sports,
Academic success
Student
Sports.

Öz

Bu çalışmanın amacı spor bilimlerinde lisans eğitimi gören ve farklı düzeylerde çeşitli spor branşları ile ilgilenen öğrencilerin spora bağlılık düzeyleri ve akademik başarılarını etkileyen durumların incelenmesidir. Çalışmanın temelinde öğrencilerin spor yapma durumları, yaptıkları spor çeşidi, spor yapma yılları, sporda başarı durumları ve spora bağlılık düzeyleri (SBD) ile akademik başarıları incelenerek sporun akademik başarıya katkısının ne düzeyde olduğu değerlendirilmeye çalışılmıştır. Çalışma grubu olarak spor bilimleri fakültelerinin farklı bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerden yaşları 18-29 olan 125 kadın ve 202 erkek toplamda 327 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre İnkili gruplar karşılaştırmalarında cinsiyet değişkeni SBD puanlarında ve lisanslı spor yapma durumu değişkeninde SBD puanlarında istatistiki açıdan anlamlı fark görülmektedir. Öğrenim görülen bölüm değişkenine göre veriler incelendiğinde SBD puanlarında istatistiki açıdan anlamlı fark görülmektedir. Yapılan spor branşı değişkenine göre veriler incelendiğinde sadece SBD puanlarında istatistiki açıdan anlamlı fark görülmektedir. Sonuç olarak, cinsiyetlere göre SBD ve akademik başarı arasında bir ilişki tespit edilmiştir. Lisanslı spor yapma durumu ile SBD ve akademik başarı arasında bir ilişki tespit edilmiştir.

Abstract

Aim of this study is to examine the sports engagement and its effects on academic success of students tending on various sports branches from license education degree of sports sciences department. Basically the study targets to investigate the relation between doing or not doing sports, type of sports branch, years been doing sports, sports engagement level (SEL) and academic success and effects of sports on academic success. Volunteered 18-29 years aged 125 females and 202 males participated in to this study. According to the results there is statistically important difference between gender and SEL scores and between having a license in a sports branch and SEL. Also differing profession of education effected SEL and there is a statistically meaningful difference in SEL scores at this variant. Results of sports branch differences indicated that there is a statistically meaningful difference in only SEL scores. Consequently, our study investigated a relation academic success and SEL according to gender variable. Further it is clarified that there is a relation among SEL, academic success and doing or not doing sports.

Giriş

İnsan bağı ve bağlanmayı neredeyse doğar doğmaz öğrenir. Anne karında başlayan bağıllık süreci yaşam boyu çeşitli ihtiyaçlardan kaynaklanan bağlanma güdüleri ile devam eder. Bağıllığın üç özelliği bulunmaktadır. İlki o şey için çok güçlü istek duymak diğeri, zaman zaman kontrolünü kaybetmek, sonuncu olarak da bağımlı olunan şeye karşı ısrarcı olmaktır (Shaffer ve ark., 2000). Daha farklı bir ifade ile bağıllık duygusal, zihinsel ya da fizyolojik tepkilerin gerçekleşmesine sebep olan maddeye alışma, bir faaliyeti bırakma veya uygulama noktasında kişinin kendi dürtülerini kontrol altına alamaması olarak belirtilmektedir (Byun ve ark., 2009). Bireylerin yapmış oldukları işe yönelik duygu, davranış ve tutumlarında bağıllık kavramının önemli bir yeri olduğu düşünülmektedir (Tutar, 2016). Spora yönelen bireylerin de sportif verime ulaşmak ve mutlu olmak için sportif faaliyetlere bağıllık duydukları söylenebilir. Spor alanının içerisinde sporcuların bağıllıkları ise; sporcunun kendine güvenleri, çaba ve gayretleri ile hareketli durumları ile birlikte sporun içinde tamamen bulunma, pozitif olarak tamamen zihinsel bir durumu yaşama olarak tanımlanır (Lonsdale, ve ark., 2007). Spora bağıllık coşku, güven, dinçlik, adanmışlık gibi boyutlar ile tanımlanır (Álvarez ve ark., 2009; Hodge ve ark., 2009; Lonsdale ve ark., 2007; Kelecek ve ark., 2017). Scanlan vd. (1993) spora bağıllığın yapısını ortaya koymak üzere yaptıkları çalışmada tüm spor branşlarında spordan alınan zevk, katılım olanakları, katılım fırsatları, sosyal kısıtlamalar ve sosyal desteğin sporcunun bağıllığını etkilediğini öne sürmektedir. Spora katılımında toplum tarafından takdir edilme, dost kazanma, çevre edinme, sporda başarılı olma, ün kazanma gibi toplumsal gereksinimler önemli role sahiptir (Koç, 1994). Spora katılım güdüsü ile ilgili beceri gelişimi ve öğrenimi, eğlence, fiziksel zindelik, arkadaş edinme ve başarmanın spora katılımı etkileyen en önemli nedenler olduğu ifade edilmektedir (Gill ve ark., 1985). Spora katılan bireylerin sosyal gelişimlerinin yanı sıra zihinsel ve fizyolojik olarak da gelişim gösterdikleri söylenebilir. Bireyin psikolojik ve fizyolojik ihtiyaçlarının spora bağıllık düzeylerini arttırdığı söylenebilir. İnsan ihtiyaçlarının çoğu fizyolojik ve psikolojik içeriklidir. Psikolojik ihtiyaçların karşılanması çoğu zaman fizyolojik ihtiyaçlara bağlıdır (Cüceloğlu, 1992). Sporcu yetiştirmek ve sporcuların spora devamını sağlamak önem taşımaktadır. Sporcu yetenek seçim çalışmaları sporcuların fizyolojik ve yapısal faktörlerin çok önemli olmasının yanında sporcuların başarıları için spora devam etmeleri ve spora bağıllığının gelişmesi çok önemlidir (Sücüllü, 2019). Wann (1997), sporda başarılı olunması için fizyolojik ve yapısal faktörlerin çok önemli olmakla birlikte sporcuların spora devamlılıklarında etken çok önemli bir diğer faktörün spora bağıllık olduğunu vurgulamaktadır. İçsel motivasyon faktörleri olarak spora katılım, spora bağıllık ve devamlılık çok önemli bir etki ortaya çıkarırken, dışsal motivasyon faktörleri ise genellikle spora katılımlarını başlatan itici güç olarak görülür (Yılmaz, 2002). Kelecek ve Koroç (2018) ise sporcu bağıllığı kavramını; sporcunun kendine güven, özveri ve canlılık gibi özellikleri ile beraber sporda kalıcı, pozitif, bilişsel duyuşsal bir deneyim yaşaması olarak tanımlar. İnsanoğlu sporla tanıştığı ve spora devam ettiği sürece birçok gelişim gösterdiği söylenebilir. Sportif açıdan gelişmiş bireylerin akademik başarılarının olumlu yönde ilerlediği söylenebilir. Bedensel ve sosyal bir aktivite olan sportif faaliyetlere katılım, duyuşsal ve bilişsel becerileri arttırarak akademik başarıyı olumlu yönde etkilemektedir (Kwak ve vd., 2009). Beden eğitimi ve spor faaliyetlerine katılımın akademik başarıya olumlu yönde etkilerinin olduğu düşünülmektedir (Finn, 1989; Feldman ve Matjasko, 2007; Stearns ve Glennie, 2010). Eğitimde elde edilen başarıyı ifade eden akademik başarı kavramı ise, öğrencilerin okuldaki akademik edimlerinin (akademik performans), yılsonu ağırlıklı not ortalamaları ile ifade edilen göstergesidir (Soner, 1995). Notların ve ağırlıklı genel not ortalamasının kullanımı, akademik başarıyı değerlendirmenin en somut yoludur.

Notlar, konuyu anlama ile başarıya dayalı çabaları açıklayan sembollerdir (Green, 2000'den akt., Yıldırım, 2015). Akademik başarının dolaylı ve direk olarak birçok faktörle ilişkili olduğu ileri sürülmektedir (Kan ve Akbaş 2005). Koç'un (1981: 36) aktardığına göre Klausmeier ve Ripple, akademik başarıyı etkileyen faktörleri bilişsel (zihinsel) yetenek ve ilgili özellikler, psikomotor yetenekler ve ilgili özellikler, duyuşsal özellikler, aile ve Sosyo-Ekonomik durum ve ilgili özellikler, cinsiyet ve ilgili özellikler olarak beş ana kategoriye ayırmaktadırlar.

Üniversitelerde öğrencilerin akademik başarısını etki eden etmenler; öğretim elemanları, aile ile çevre etmeni, öğrenci kişilik hizmetlerinin yetersiz oluşu, kütüphane ile ders kaynaklarının yetersizliği, sınıf ile ders ortamının müsait olmaması, barınma ve ders çalışma ortamının yetersiz oluşu, eğitim sisteminin ve öğrencinin bedensel ve zihinsel olarak yetersiz oluşu, öğrencinin ekonomik yönden yetersizliği, öğrencinin planlı, verimli ve etkili ders çalışma yöntemini bilmemesi şeklinde saptamıştır (Odacı, 1996). Fiziksel aktivitenin bedensel, psikolojik ve sosyal anlamda olumlu etkileri akademik başarıyı artırıcı değişkenler olarak kabul edilmektedir (Singh vd., 2019).

Bu çalışmanın amacı spor bilimlerinde lisans eğitimi gören ve farklı düzeylerde çeşitli spor branşları ile ilgilenen öğrencilerin spora bağlılık düzeyleri ve akademik başarılarını etkileyen durumların incelenmesidir.

Yöntem

Çalışmada bağıntısal model yöntemi ile araştırma yapılmıştır. Bağıntısal modelle gerçekleştirilen araştırmalarda, araştırma probleminde yer alan iki ya da daha fazla değişkene ilişkin olarak örneklemden katılımcılardan veri toplanır ve istatistiksel tekniklerle değişkenler arasında bir bağıntı olup olmadığı belirlenir. Bu kapsamda üniversite öğrencilerinin spora ne ölçüde bağlı olduklarını belirlemek için Kayhan, Bardakçı ve Caz (2020) tarafından geliştirilen Spora Bağlılık Ölçeği (SBÖ) kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmaya Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Adnan Menderes Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi ve Trakya Üniversitesi olmak üzere toplamda 6 üniversitenin spor bilimleri öğrencileri katılmıştır. Çalışma grubu olarak spor bilimleri fakültelerinin farklı bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerden yaşları 18-29 olan 125 kadın ve 202 erkek toplamda 327 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır.

Tablo 1. Katılımcıların Tanımlayıcı İstatistikleri

	<i>Değişkenler</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	<i>Skewnees</i>	<i>Kurtosis</i>
<i>Cinsiyet</i>	Kadın	125	38,20	,487	-1,774
	Erkek	202	61,80		
<i>Öğrenim Görülen Üniversite</i>	ÇOMÜ	83	25,4	,432	-1,026
	İstanbul Cerrahpaşa Ü.	66	20,2		
	Adnan Menderes Ü.	71	21,7		
	Trakya Ü.	30	9,2		
	Selçuk Ü.	48	14,7		
	Sakarya UBÜ.	29	8,9		
<i>Öğrenim Görülen Bölüm</i>	Antrenörlük E.	141	43,1	1,300	1,330
	Öğretmenlik	151	46,2		
	Rekreasyon	6	1,8		
	Spor Yöneticiliği	29	8,9		

Sınıf	1	54	16,5	,109	-,998
	2	121	37,0		
	3	90	27,5		
	4	62	19,0		
GANO	1,00-2,00	12	3,7	-,243	-,846
	2,00-3,00	171	52,3		
	3,00-4,00	144	44,0		
Lisanslı Spor Yapma Durumu	Evet	232	70,9	,927	-,1148
	Hayır	95	29,1		
Spor Türü	Bireysel	160	48,9	-,043	-,2000
	Takım	167	51,1		
Spor Geçmişi	1-5 yıl	137	41,9	,378	-,1200
	6-10 yıl	122	37,3		
	11 yıl ve üstü	68	20,8		
Millilik Durumu	Milli Sporcu	27	8,3	-1,047	1,331
	Milli Sporcu Değil	300	91,7		
Yaş	18	6	1,8	,719	,076
	19	20	6,1		
	20	64	19,6		
	21	83	25,4		
	22	40	12,2		
	23	39	11,9		
	24	25	7,6		
	25	21	6,4		
	26	25	7,6		
	28	1	0,3		
29	3	0,9			

Verilerin uygun analiz yöntemleriyle işlenebilmesi için dağılımın normal olup olmadığını anlamak için çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) değerlerine Tabachnick ve Fidell'e göre (2007) değer aralığının -1,5 ile +1,5 arasında, George ve Mallery'ye göre (2010) -2,0 ile +2,0 aralığında olup olmadığına bakılmıştır (Aykora ve Dönmez, 2017). Dağılımın normal olduğu görüldükten sonra uygun parametrik testlerin kullanılması öngörülmüştür.

Veri Toplama Araçları

Gerekli ön çalışmalar yapıldıktan sonra veri tabanından uygun ölçek formları aranmıştır. Uygun bulunan ölçek tespit edilmiş ve yazarla iletişime geçilerek gerekli izinler alınmıştır. Çalışmada Kayhan, Bardakçı ve Caz (2020) tarafından geliştirilen Spora Bağlılık Ölçeği (SBÖ) kullanılmıştır. Ölçek tek boyutlu ve 10 maddeden oluşmaktadır.

Ölçeğin yanında gerekli değişkenlerin bilgisinin alındığı kişisel bilgi formu ilave edilmiştir. Öğrencilerin akademik olarak başarılı veya başarısız olma durumları genel ağırlıklı not ortalaması (GANO) düzeylerine göre yorumlanmıştır. Yorumlama, elde edilen veriler doğrultusunda şekillendirilerek 1den 2'ye, 2den 3'e, 3den 4'e olmak üzere üç derecede yapılmıştır. Öğrencilerin başarı durumları beyanı diğer ölçek maddelerine verilen cevaplar gibi doğru kabul edilmiştir.

Verilerin Analizi

Verilerin çözümlenmesi SPSS 18,0 paket programında yapılmıştır. Tanımlayıcı istatistiklere ait aritmetik ortalama ($\bar{X}$), standart sapma (SS), frekans (N) ve yüzde (%) değerleri incelenmiştir. Verilerin normal ve homojen olduğu belirlenerek ikili

karşılaştırmalarda bağımsız t testi, ikiden fazla olan karşılaştırmalar için tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır.

Bulgular

Tablo 2. Spora Bağlılık Odaklanma Alt Boyut İkili Grupların Karşılaştırmaları

	Değişken	N	$\bar{X}$	Ss	Sho	t	P
Cinsiyet	Kadın	125	18,85	2,465	,222	-1,111	,267
	Erkek	202	18,54	2,408	,174		
Lisanslı Spor Yapma Durumu	Evet	232	18,86	2,326	,156	2,262	,024
	Hayır	95	18,19	2,616	,270		
Spor Türü	Bireysel	160	18,99	2,277	,185	2,342	,020
	Takım	167	18,36	2,535	,199		
Millilik Durumu	Milli Sporcu	27	18,15	2,051	,395	-1,152	,250
	Milli Sporcu Değil	300	18,71	2,462	,145		

Tablo 2 incelendiğinde odaklanma alt boyutunda lisanslı spor yapma durumu ve spor türünde istatistiki açıdan anlamlı fark tespit edilmiştir.

Tablo 3. Spora Bağlılık Dinç Olma Alt Boyutu İkili Grupların Karşılaştırmaları

	Değişken	N	$\bar{X}$	Ss	Sho	t	P
Cinsiyet	Kadın	125	42,27	6,269	,565	-1,424	,155
	Erkek	202	41,23	6,350	,458		
Lisanslı Spor Yapma Durumu	Evet	232	42,22	6,050	,407	2,525	,012
	Hayır	95	40,27	6,779	,699		
Spor Türü	Bireysel	160	42,36	5,979	,485	1,960	,051
	Takım	167	40,96	6,586	,516		
Millilik Durumu	Milli Sporcu	27	38,85	5,836	1,123	-2,408	,017
	Milli Sporcu Değil	300	41,90	6,320	,372		

Tablo 3 incelendiğinde dinç olma alt boyutunda lisanslı spor yapma durumu ve millilik durumunda istatistiki açıdan anlamlı fark tespit edilmiştir.

Tablo 4. Akademik Başarı Değişkenine Göre İkili Karşılaştırmalar

	Değişken	N	$\bar{X}$	Ss	Sho	t	P
Cinsiyet	Kadın	125	2,496	,5480	,0490	-2,356	,019
	Erkek	202	2,346	,5631	,0396		
Lisanslı Spor Yapma Durumu	Evet	232	2,340	,5508	,0361	-3,225	,001
	Hayır	95	2,557	,5595	,0574		
Spor Türü	Bireysel	160	2,393	,5390	,0426	-,312	,755
	Takım	167	2,413	,5833	,0451		
Millilik Durumu	Milli Sporcu	27	2,296	,7240	,13934	-1,038	,300
	Milli Sporcu Değil	300	2,413	,5448	,03145		

Tablo 4 incelendiğinde akademik başarı değişkeninde cinsiyet ve lisanslı spor yapma durumunda istatistiki açıdan anlamlı fark tespit edilmiştir. Bunların yanında tüm verilerin çoklu karşılaştırmaları incelenmiş ve istatistiki açıdan anlamlı farkın tespit edilememesinden dolayı tablo çıktılarını gösterilmemiştir.

Tartışma ve Sonuç

Spor bilimleri alanında öğrenim gören üniversite öğrencilerinin spora bağlılık düzeyleri ve akademik başarıları incelenerek spora bağlılık bu yönelimlerinin akademik başarılarına katkısının ne kadar olduğunu değerlendirmesi amacıyla farklı üniversitelerden öğrencilerin katıldığı bu çalışmada, öğrencilerin spora bağlılık durumlarının akademik başarılarıyla karşılaştırıldığında elde edilen sonuçlara göre;

Cinsiyet değişikliğine bakıldığında kadın öğrencilerin erkek öğrencilerden spora bağlılık düzeylerinin daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Bunun sebebi olarak sporun bireyler için önemi ve bireylerin spora yönelik tutumları olarak söyleyebiliriz. Önal ve ark., (2017)'nin yaptığı çalışma ile cinsiyet değişkeni açısından spora yönelik tutum puanlarında anlamlı ilişki saptanmıştır. Yıldız ve ark., (2017) tarafından yapılan çalışma ile kadın ve erkek öğrencilerin spora yönelik tutumlarında anlamlı farklılık bulunmuştur. Türkmen ve ark., (2016) tarafından yapılan çalışma ile kadın ve erkek öğrenciler arasında spora yönelik tutum noktasında anlamlı farklılık belirlenmiştir.

Lisanslı spor yapan öğrencilerin, lisanslı spor yapmayan öğrencilere göre spora bağlılık düzeylerinin daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Lisanslı sporcular müsabakalara katılabilir ve yarışma motivasyonu onları spora daha da yakınlaştırabilir. Yarışma motivasyonu kazanan sporcu başarı için de motivasyon sağlama güdüsü ile spora daha da bağlanabilir ve spor yaşamına başarılı olmak için devam edebilir. Motivasyon, organizmayı belli ve düzenli bir davranışa yönlendiren uyarıların toplamıdır. Başarı motivasyonu teorisi insanların fiziksel aktiviteye katılma nedenlerini uzun yıllar boyunca açıklamaya çalışmıştır. Bu süreçte motivasyon bireyin yön kazanmasında etkili olan kuvvettir (Bora, 2016). Başarı motivasyonu, ulaşılması güç hedefleri belirlemek ve gerçekleştirmek için büyük çaba harcamayı; güç motivasyonu, statü kazanma ve çevresine hâkim olma gibi davranışlara yönelmeyi ifade eder (Özbezek ve Paksoy, 2018).

Bireysel sporları yapan öğrencilerin, takım sporları yapan öğrencilere göre spora bağlılık düzeylerinin daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Bireysel spor yapan öğrenci sporcuların performanslarına ve sportif başarılarına odaklanabilir ve sadece kendilerinden sorumlu olabilirler. Ancak takım sporları yapan sporcu öğrencilerin grup dinamiği açısından performansları ve spora olan bakış açılarında değişiklikler gözlemlenebilir.

Milli sporcu olmayan öğrencilerin, milli sporcu olan öğrencilere göre spora bağlılık düzeylerinin daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Bunun sebebi olarak milli sporcuların uzun süren müsabaka, antrenman ve kamp dönemlerinin yoğunluğu olduğu söylenebilir. Yoğun fiziksel ve zihinsel performans gösteren milli sporcuların spora olan bağlılıklarında başarılı ve sürekli aktif olmanın getirdiği spora doyum tutumlarının katkısı olabilir. Milli olmayan sporcular, milli sporcu olma hedefiyle yarışmakta olabilir ve bu motivasyon onların spora olan bağlılıklarını arttırabilir. Spor gündelik hayatta insan davranışlarına ve tutumlarına yön veren ve olumlu yönde etkileyen bir olgu olmakla beraber birçok kavram ile de doğrudan ya da dolaylı ilişki içerisindedir. Yaşam doyumu (Özkara ve ark., 2015), stres, tükenmişlik, sağlık, yaşam kalitesi (Güllü ve Çiftçi, 2016) beslenme gibi kavramlar, bunlardan birkaçını oluşturmaktadır.

Araştırmanın bulgularına göre İkili gruplar karşılaştırmalarında cinsiyet değişkeni SBD puanlarında ve lisanslı spor yapma durumu değişkeninde SBD puanlarında istatistiki

açından anlamlı fark görülmektedir. Öğrenim görülen bölüm değişkenine göre veriler incelendiğinde SBD puanlarında istatistiki açıdan anlamlı fark görülmektedir. Yapılan spor branşı değişkenine göre veriler incelendiğinde sadece SBD puanlarında istatistiki açıdan anlamlı fark görülmektedir. Sonuç olarak, cinsiyetlere göre SBD ve akademik başarı arasında bir ilişki tespit edilmiştir. Lisanslı spor yapma durumu ile SBD ve akademik başarı arasında bir ilişki tespit edilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre şu önerilerde bulunulabilir;
Çalışmaya daha farklı bölgelerde ve farklı bölümlerde öğrenim gören öğrenciler dahil edilerek değişik spor branşları ile ilgilenen sporcular ile çalışma zenginleştirilebilir.

Kaynakça

- Aykora, E. & Dönmez, E. (2017). Kadın Voleybolcularda Tabata Protokolüne Göre Uygulanan Pliometrik Egzersizlerin Kuvvet Parametrelerine Etkisi, *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(1), 71-84. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/bitlissos/issue/28858/306989>
- Álvarez, M.S., Balaguer, I., Castillo, I., & Duda, J.L. (2009). Coach autonomy support and quality of the sport engagement scale: an adaptation of the utrecht work engagement Scale (uwes) for The Sports environment sport engagement in young soccer players. *The Spanish Journal of Psychology*, 12(1), 138-148.
- Bora, M. V. Cengiz, R., (2016). The Effect of Communication between Student Athletes and Physical Education Teachers on Competition Success and Motivation, *SHS Web of Conference*, 31, 010116.
- Byun, S., Ruffini, C., Mills, J.E., Douglas, A.C., Niang, M., Stepchenkova, S., Lee, S.K., Loutfi, J., Lee, J.K., Atallah, M., & Blanton, M. (2009). Internet addiction: Metasynthesis of 1996-2006 quantitative research. *Cyberpsychology & Behavior*, 12(2), 203-207.
- Cüceloğlu, D. (1992). *İnsan ve Davranışı*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Feldman, A. F., & Matjasko, J. L. (2007). Profiles and portfolios of adolescent school-based extracurricular activity participation. *Journal of Adolescence*, 30, 313-332.
- Finn, J. D. (1989). Withdrawing from school. *Review of Educational Research*, 59, 117-142.
- George, D., & Mallery, M. (2010). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference*, 17.0 update (10a ed.) Boston: Pearson
- Güllü, S., & Çiftçi, E.G. (2016). Spor merkezlerine üye olan bireylerin yaşam kalitesinin incelenmesi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2(3), 1251-1265.
- Gill, D.L., Gross, J.B., & Huddleston, S. (1985). Participation motivation in youth sports. *International Journal of Sport Psychology*. (14): 1-14.
- Hodge, K., Lonsdale, C., & Jackson, S.A. (2009). Athlete Engagement in Elite Sport: An Exploratory Investigation of Antecedents and Consequences. *The Sport Psychologist*, 23, 186-202.
- Kan, A., & Akbaş, A. (2005). Lise öğrencilerinin kimya dersine yönelik tutum ölçeği geliştirme çalışması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(2), 227-237.
- Kayhan, R., Bardakçı, S., & Caz, Ç. (2020). Spora Bağlılık Ölçeği'ni Türkçe'ye Uyarlama Çalışması. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 9 (3), 2905-2922.
- Kelecek, S., Kara, F.M., & Aşçı, F.H. (2017). Sporcu bağlılık ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Spor metre*, 16(3), 39-47. DOI: 10.1501/Sporm_0000000374
- Kelecek, S., & Koruç, Z. (2018). Futbolcuların GÜdüsel Yönelim Ve Spora Bağlılık Düzeylerinin Sporcu Tükenmişliğini Belirlemedeki Rolü. *Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi-BÜSBİD*, 3(2).
- Koç, N. (1981). Liselerde Öğrencilerin Akademik Başarılarının Değerlendirilmesi Uygulamalarının Etkililiğine İlişkin Bir Araştırma. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim (Bilimleri) Fakültesi Yayınları.
- Koç Ş. (1994). *Spor Psikolojisine Giriş*. İzmir: Saray Medikal Yayıncılık.

- Kwak, L., Kremers, S.P., Bergman, P., Ruiz, J.R., Rizzo, N.S., & Sjostrom, M. (2009). Association between physical activity, fitness and academic achievement. *Journal of Pediatrics*, 155:914-918.
- Lonsdale, C., Hodge, K., & Jackson, S.A. (2007). Athlete Engagement: II. Development and Initial Validation of The Athlete Engagement Questionnaire. *International Journal of Sport Psychology*, 38, 471-492.
- Odacı, H. (1996). Üniversite öğrencilerinin akademik başarılarına etki eden faktörler. *Milli Eğitim Eğitim Sanat ve Kültür Dergisi*, 132, 72-75.
- Önal, L., Yılmaz, H.H., Kaldırmacı, M., & Ağduman, F. (2017). Atatürk Üniversitesi öğrencilerinin spora karşı tutumları ile yaşam kaliteleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Muş Alparslan Üniversitesi Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 26-34.
- Özbezek, B. D., & Paksoy, M. (2018). Liderlik etme motivasyonu üzerine kuramsal bir araştırma. *Social Mentality And Researcher Thinkers Journal*. 4(14), 1276-1288.
- Özkara, A.B., Kalkavan, A., & Çavdar, S. (2015). Spor bilimleri alanında eğitim alan üniversite öğrencilerinin yaşam doyum düzeylerinin araştırılması. *International Journal of Science Culture And Sport. Special Issue 3*, 336-346.
- Shaffer, H.J., Hall, M.N., & Bilt, J.V. (2000). Computer addiction: A critical consideration. *American Journal of Orthopsychiatry*, 70(2), 162-168.
- Scanlan, T. K., Carpenter, P. J., Simons, J. P., Schmidt, G. W., & Keeler, B. (1993). An introduction to the sport commitment model. *Journal of Sport and Exercise Psychology*. 15(1), 1-15.
- Stearns, E., & Glennie, E. J. (2010). Opportunities to participate: Extracurricular activities' distribution across and academic correlates in high schools. *Social Science Research*, 39(2), 296-309.
- Singh, A. S., Saliassi, E., Van Den Berg, V., Uijtdewilligen, L., De Groot, R. H. M., Jolles, J., & Chinapaw, M. J. M. (2019). Effects of physical activity interventions on cognitive and academic performance in children and adolescents: A novel combination of a systematic review and recommendations from an expert panel. *British Journal of Sports Medicine*, 53(10), 640-647.
- Soner, O. (1995). Aile Uyumu Öğrenci Öz güveni ve Öğrenim Başarı Arasındaki İlişkiler, (Doktora Tezi), İstanbul: MÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Süçüllü, U. (2019). Spora Bağlılık Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması ve Spora Bağlılık Ölçeğinin Güvenirlilik Çalışması (Yüksek Lisans Tezi) Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Denizli.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2007). *Using multivariate statistics* (5th Ed.). Boston: Allyn And Bacon.
- Tutar, H. (2016). Örgütsel davranış (örgüt teorileri ve çağdaş yaklaşımlar açısından). Ankara: Detay Yayıncılık, 224-232.
- Türkmen, M., Abdurahimoğlu, Y., Varol, S., & Gökdağ, M. (2016). İslami İlimler Fakültesi Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi (Bartın Üniversitesi Örneği). *International Journal of Contemporary Educational Studies*, 2(1), 48-59.
- Yıldırım, M. (2015). Üniversite öğrencilerinin spora dayalı fiziksel aktivitelere katılımları ve yaşam kalitelerinin akademik başarı ve sosyalleşme üzerine etkisi (Yayınlanmamış doktora tezi). Anadolu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Yıldız, A.B., Arı, Ç., & Yılmaz, B. (2017). Üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının incelenmesi (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi örneği). *Muş Alparslan Üniversitesi Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 35-45.
- Yılmaz V. (2002). Çocuk Sporlarında Katılım Motivasyonu, Çocuklar Spora Neden Katılırlar?. *Atletizm Bilim ve Spor Dergisi*, 2, 26-38.
- Wann, L. D. (1997). *Sport psychology*. Upper Saddle River: Prentice Hall, Inc